

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

Datum

2021-10-11

Ärendebeteckning

424-6586-2021

1(3)

Regeringskansliet

i.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till christina.rasmussen@regeringskansliet.se

Yttrande avseende över promemoria om förordningen om stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter, I2021/02039

Länsstyrelsen Västerbotten, här nedan benämnd Länsstyrelsen, lämnar yttrande över promemoria med förslag till förordningen om stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter.

Sammanfattning

Elektrifiering av korta lokala och regionala vägtransporter har stor potential att bidra till att uppnå miljö- och klimatmålen. Stöd lämnas till regionala elektrifieringspiloter (samarbetsprojekt) med syftet att bygga ladd- och tankinfrastruktur för eldrivna tunga fordon. Stödmottagaren ska ha kapacitet att genomföra samverkan med olika aktörer, sprida kunskap och information om den samt dela data om elektrifiering och optimerade logistikflöden (öppet och transparent tillgänglig). Stödmottagaren åtar sig att under fem år efter färdigställandet säkerställa att den är i fortsatt drift.

Projekt med bred regional förankring ges prioritet. Energimyndigheten ges i uppdrag att hantera ansökningar om och utbetalningar av stödet. Länsstyrelserna ges i uppdrag att lämna yttrande och samordna arbetet i respektive län. För detta får Länsstyrelsen del av administrativa medel.

Länsstyrelsen ställer sig mycket positiv att i samverkan med regioner, kommuner och näringsliv samordna arbetet med regionala elektrifieringspiloter för tunga godstransporter. En sådan satsning är av stor betydelse för att påskynda omställningen till fossilfria transporter.

Länsstyrelsen bedömer att vissa aspekter av förslaget behöver förtydligas:

- För 6 § föreslår Länsstyrelsen ett förtydligande om att Statens energimyndighet inhämtar yttrande av länsstyrelse som en del i bedömningsprocessen. Länsstyrelsen får i uppdrag att upprätta yttrande i samråd med region och andra berörda aktörer, vilket säkerställer en likvärdig bedömning över hela landet. Detta är i linje med promemorians avsikter och tar stöd i en beprövad modell från stödet till lokala klimatinvesteringar (Klimatklivet).
- Publik laddning för tunga lastbilar förväntas ha laddeffekter mellan ca 350–600 kW per laddningspunkt, vilket gör att det kan finnas behov att förstärka elnätet. Nätförstärkning till laddstationen bör ingå i den infrastruktur som får stöd.

- Energimyndigheten bör ges i uppdrag att digitalisera hela kedjan i ansökningsprocessen i syfte att förenkla för företag, förenkla myndighetskoordineringen och skapa transparens för sökande.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att Statens energimyndighet får meddela föreskrifter om utförandet av denna förordning, för att på så sätt tydliggöra vilka urvalskriterier som ska gälla.

Bakgrund och motivering

Regeringen har inrättat en Elektrifieringskommission vars uppdrag är att påskynda elektrifieringen av transportsektorn som helhet. För att främja arbetet med de regionala godstransporterna lanserade Elektrifieringskommissionen våren 2021 initiativet regionala elektrifieringslöfte. Länsstyrelserna har aktivt bidragit till elektrifieringskommissionens arbete samt deltagit i framtagandet av elektrifieringslöften, och välkomnar nu förslaget om statligt stöd till ladd- eller tankinfrastruktur för tunga fordon.

Elektrifierade tunga lastbilar kan drivas av vätgas genom bränslecellsteknik. Fordonen har en längre räckvidd än batteri-elektriska fordon (80–100 mil) och tankas i likhet med diesel på 10–15 minuter, vilket gör att behovet av tankinfrastruktur är mindre jämfört med laddinfrastruktur. Länsstyrelsen bedömer i vilket fall det vara klokt att ta ett samlat grepp med insatser för både ladd- och tankinfrastruktur för tunga fordon. Detta för att inte skapa hinder med en allt för snäv teknikavgränsning.

Den regionala förankringen behöver vara enkel och tydlig

Promemorian och förslag till förordning innehåller otydligheter som kan krångla till och försvåra ett genomförande. Förslaget till förordning motsäger delvis beskrivning i promemorian genom att lämna öppet att den regionala förankringen kan göras med en länsstyrelse eller en region (6§).

Det finns inte närmare preciserat vad förankringen ska innehålla eller hur den ska göras. Detta kommer att skapa förvirring för sökande som inte vet nivå, innehåll eller till vem de förväntas rikta förankringen. Ett nytt regelverk bör vara utformat så att det bidrar till att främja företagets tillväxt, konkurrenskraft samt innovations- och omställningsförmåga.

Stödet till lokala klimatinvesteringar (Klimatklivet) är en fungerande och beprövad modell som säkerställer både en regional förankring och en likvärdig bedömning över hela landet. Den modellen bör kunna användas på motsvarande sätt vid beredning av statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter. En otydlig rollfördelning på regional nivå krånglar till, fördyrar och skapar osäkerhet för sökanden samt går emot målen i förenklingspolitiken.

Länsstyrelsen föreslår att Statens energimyndighet inhämtar yttrande av länsstyrelse som en del i bedömningsprocessen. Länsstyrelse får i uppdrag att upprätta yttrande i samråd med region och andra berörda aktörer (6 §).

Det kompletterar mycket väl länsstyrelsens arbete med att samordna och leda det regionala arbetet för att uppnå de energi- och klimatpolitiska målen, samt det uppdrag länsstyrelserna fick 2018 om att ta fram regionala planer

för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. Uppdraget kompletterar Länsstyrelsernas roll inom Klimatklivet, att stimulera regionala initiativ och stödja och vägleda de sökande samt informera om de regionala förutsättningar, program och strategier som finns.

Vidare bör hela kedjan i ansökningsprocessen digitaliseras i syfte att förenkla myndighetskoordineringen och skapa transparens för sökande.

Stöd till ladd- eller tankinfrastruktur behöver kompletteras på sikt

För att möjliggöra ett investeringsstöd till publik laddinfrastruktur presenterade EU-kommissionen en ändring av GBER i juli 2021 (artikel 36a i (EU) nr 651/2014). Artikel 36 a omfattar investeringsstöd för allmänt tillgänglig infrastruktur för laddning och/eller tankning av vägfordon med nollutsläpp eller låga utsläpp som görs tillgänglig för intresserade användare på ett öppet, transparent och icke-diskriminerande sätt.

Nuvarande förslag till stöd behöver på sikt kompletteras med stöd till vissa typer av semi-publika och icke-publika anläggningar. Regional distributionstrafik har behov av både laddning i depån och laddning vid logistikcentraler och publika laddstationer. Utifrån elektrifieringslöftenas utformning och dess placering av potentiella elektrifieringspiloter kan Länsstyrelsen konstatera att de ofta är av semi-publik eller icke-publik karaktär. Förordning (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar, kan tjäna som ett positivt exempel som möjliggör ett sådant kompletterande stöd.

Beslut

Detta beslut har fattats av Landshövding Helene Hellmark Knutsson med Kennet Johansson som föredragande.